

Handläggare
Ehn Anna

Datum
2017-05-23
Rev. 2017-06-07

Diarienummer
KTN-2017-0239

Kulturnämnden

Konstprogram för Stadshus 2020

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att godkänna upprättat förslag till konstprogram för konstnärlig gestaltning inom projektet Stadshus 2020.

Sammanfattning

Enligt Riktlinjer för arbetet med Uppsala kommuns konstnärliga gestaltningar ska kulturnämnden godkänna upprättade konstprogram för de olika projekten. Projektet att bygga om Uppsala stadshus pågår sedan en tid tillbaka. Nu föreligger konstprogrammet för Stadshus 2020. Arbetet med konsten bör finnas med i hela processen utefter beslutat konstprogram.

Ärendet

Bakgrund

Planeringen av det nya stadshuset är sedan en tid tillbaka igång. Beslut finns hur husets fasad ska se ut och vilka funktioner byggnaden ska innehålla. Detaljplanering av inredning är ännu inte klar. En projektledare för hela projektet finns, och i arbetet med konsten för platsen finns ett nära samarbete med projektledaren och andra involverade personer. En konstkommitté ska sättas samman där relevanta personer ingår, till exempel personer som kommer att ha stadshuset som sin arbetsplats.

Förslaget

Konstprogrammet är framtaget i dialog med projektledningen för Stadshus 2020 och de värden som finns framtagna för hela projektet tas tillvara i konstprogrammet tillsammans med andra faktorer som kan vara av vikt och som inspiration för den konstnärliga gestaltningen. Konsten bör utformas så att stadshusets karaktär av representation och mötesplats stärks. Övrig konst i området spelar också in då både Bror Hjorths Näckens polska och Tony Craggs

Chains of events är landmärken för hela stationsområdet. Samråd kommer att ske med inredningsarkitekt och landskapsarkitekt.

Ekonomiska konsekvenser

I kulturförvaltningens budget för investeringsmedel för den offentliga konsten avseende Stadshus 2020, finns sammanlagt 1 000 tkr avsatta för platsspecifik konstnärlig gestaltning, fördelad över åren 2017 (100 tkr) och preliminärt 2018 (400 tkr), 2019 (400tkr) och 2020 (100 tkr). Därutöver tillkommer eventuella inköp av löskonst specifikt för platsen. Kostnaderna rymms inom antagen investeringsbudget.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Direktör, chef för kulturförvaltningen

- Bilaga 1:** Konstprogram för Stadshus 2020
Bilaga 2: Ritning över entréplanet samt intilliggande allmän platsmark

Konstprogram Stadshuset 2020

2017-05-23

Innehåll

Kulturförvaltningens uppdrag för offentlig konst	3
Bakgrund	3
Beslutsprocessen	3
Hur den konstnärliga gestaltningen kommer in i byggprocessen.....	4
Urvalskriterier	4
Förutsättningar för konstnärlig gestaltning	4
Dialog med medborgare	4
Värden knutna till platsen.....	4
Tänkbara platser för konst.....	5
Konstkollektion	5

Kulturförvaltningens uppdrag för offentlig konst

Kulturnämnden ansvarar för kommunens konstnärliga gestaltningsprojekt, konstinköp och konstsamlingar. Inom kulturförvaltningen ansvarar avdelningen för strategi & omvärld för konstnärliga gestaltningsprojekt i utomhus- och inomhusmiljö, konstinköp vad gäller konst avsedd för offentliga miljöer i Uppsala kommun, reparationer och underhåll av den offentliga konsten samt pedagogiskt förankringsarbete kring den offentliga konsten. Konstprogrammet är ett dokument som beskriver förutsättningarna för de konstnärliga insatserna med utgångspunkt i Mål och budget, kulturnämndens verksamhetsplan och beslut om investeringsmedel för konstnärlig gestaltning.

Bakgrund

I februari 2016 bjöd Uppsala kommun genom Förvaltningsfastigheter AB in fem arkitektteam till en projekttävling om utformning av ett nytt stadshus i Uppsala. Tävlingsens syfte var att få fram ett högkvalitativt förslag för ett om- och tillbyggt stadshus med omgivande allmän plats. Stadshuset uppfördes efter ett ursprungligt tävlingsförslag av Erik och Tore Ahlsén från 1957 men byggdes inte färdigt i sin helhet.

Tävlingen är nu avgjord och juryn har valt förslaget FRÖJA ÅNYO av Henning Larsen Architects till vinnare och rekommendera förslaget till utförande.

Ur juryns motivering. ”FRÖJA ÅNYO har potential att bli ett värdigt stadshus och fullända det hus som Erik och Thore Ahlsén påbörjade, tänkt för platsen. Förslaget passar väl in i stadsbilden och är robust i sitt grundkoncept med stora möjligheter att utvecklas, både under projekteringsfasen och som byggnad.

Beslutsprocessen

Beslut rörande den offentliga konsten för Stadshus 2020 följer Uppsala kommuns riktlinjer för offentlig konst. Projektledare från kulturförvaltningen kommer att arbeta med förvaltningens konstgrupp (expertgrupp) och med gestaltningsgruppen för projektet som utgörs av projektledare från stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret samt fastighetsbolaget. Dessutom förs dialog med inredningsarkitekterna i projektet. En medborgardialog ska också ingå. Inledningsvis presenterar projektledaren ett brett urval av konstnärer som konstgruppen (expertgruppen) arbetar ner till ett förslag om tre till fem konstnärer som tas vidare till gestaltningsgruppen och slutligen tas beslut på till vilken av dessa konstnärer som bäst svarar mot de uppsatta kriterierna och därmed kan tillfrågas om uppdraget. Projektledaren samråder inför det slutgiltiga beslutet med gestaltningsgruppen.

Hur den konstnärliga gestaltningen kommer in i byggprocessen

Tidplan för uppförandet av tillbyggnaden är att det hela ska stå klart 2020. Ombyggnad av befintliga delar kommer också att ske för att stå klara samma tid. Ansvarig konstprojektledare deltar i möten med ansvarig för hela Stadshusprojektet för att konsten ska kunna komma in i processen så bra som möjligt.

Urvalskriterier

I valet av konstnär för projektet kommer, förutom de värden som tagits fram för platsen av projektets ledning från stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret, från kulturförvaltningens sida särskilt beaktas genus, mångfald och variation.

Konstnärens gestaltning ska ta vara på de värden projektet tar fram för platsen som helhet. Därutöver ska hänsyn tas till omkringliggande miljö samt medborgardialogens åsikter.

Förutsättningar för konstnärlig gestaltning

I arbetet med att förverkliga Uppsala kommuns idéer och visioner om nya stadshuset kan konsten ha en stor och viktig roll. Det är viktigt att avdelningen för strategi och omvärld är med tidigt i processen så att konsten kan samverka med arkitekturen. Konstens innehåll kan problematisera invanda tankemönster, inspirera och ifrågasätta. Konsten kan också förstärka och förtydliga en plats innehåll. Konsten ska vara tillgänglig och angelägen både i nuet och över tid.

Projektledaren för de konstnärliga gestaltningarna säkerställer kvaliteten och konstprogrammets centrala delar samt värnar om konstnärens tolkningsutrymme.

Dialog med medborgare

Dialog med medborgare ska ske. Det kan vara genom att presentera skissförslag på bibliotek eller på annan arena för eventuellt större gestaltningar. För dialog kring konstkollektion och platsspecifik gestaltning utökas gestaltningsgruppen med representanter från de som förväntas ha sin arbetsplats i nya stadshuset.

Värden knutna till platsen

Uppsalas nya stadshus ska vara en viktig symbol för en kommun som vågar möta framtiden. I det nya stadshuset samlas mycket av kommunens service under ett och samma tak. Invånarna

får en tydlig mötesplats med öppna dörrar där de träffar förtroendevalda och tjänstepersoner. Ett landmärke i demokratins tjänst som invånarna kan känna stolthet för.

Stadshuset ska spegla en känsla av kreativitet, vara välkomnande och inbjudande för invånarna men också utmanande. Stadshuset ska kommunicera kommunens högt uppsatta hållbarhetsmål i energiförbrukning och materialval som bidrar till att reducera husets klimatpåverkan.

Den politiska visionen med huset och dess funktion är att invånarna ska få ökad insikt i demokratiska beslutsprocesser, att öka den politiska genomslagskraften av fattade beslut och att former för dialoger, dels mellan förtroendevalde och kommuninvånare, dels mellan förtroendevalda och tjänstepersoner, ska etableras.

I det nya stadshuset samlas mycket av kommunens service under ett och samma tak. Invånarna får en tydlig mötesplats med öppna dörrar där de träffar förtroendevalda och tjänstepersoner.

Stadshuset ska vara en plats människor vill vara på och genom tillgänglighet kan omvärldens nyfikenhet väckas. Uppsalaborna ska kunna förstå hur stadshusets funktioner kan underlätta deras vardag genom att vara ett informationsnav. Här kan människor också mötas i restaurant och café.

Tänkbara platser för konst

Hela stadshusets yta kan egentligen vara plats för konstnärliga gestaltningar och det blir en fråga för diskussion med konstnären. Fokus kan dock läggas vid entréer både innanför och utanför på allmän platsmark, (gäller både entrén mot stationen och entrén mot Vaksalagatan) gemensamma ytor på bottenplan dit invånare har tillgång, framförallt det nya atriet. Stor vikt bör läggas vid att invånarna får så stor tillgänglighet som möjligt till den gemensamma konsten.

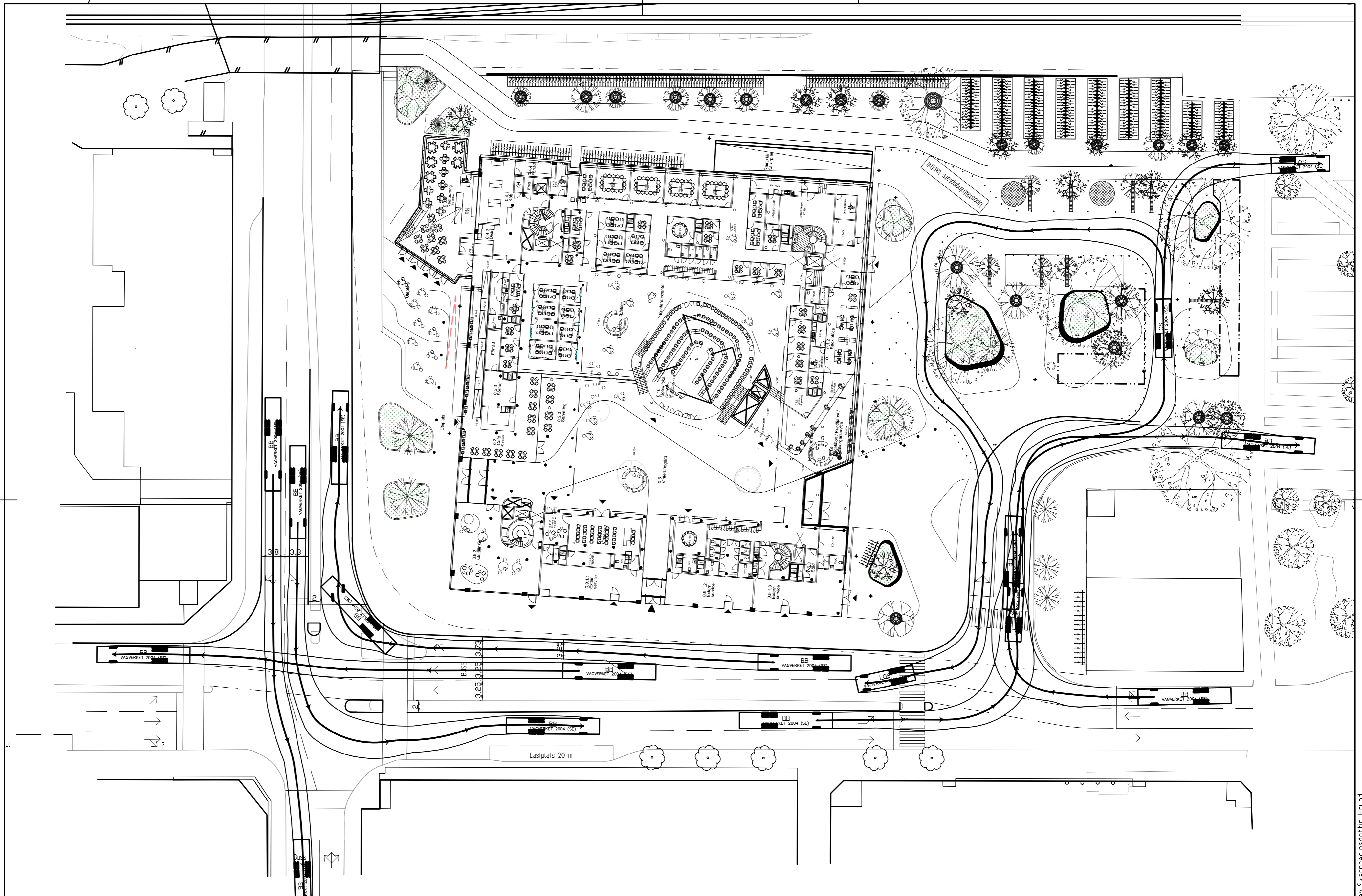
Konstkollektion

I nuvarande stadshus finns en konstkollektion av så kallad lös-konst som kommer att ses över inför ombyggnaden. Det som i första hand är tänkt att föras vidare till nya stadshuset är den serie porträtt som finns i kommunstyrelsens sal samt i direkt anslutning därtill. Önskvärt är att även den serie porträtt som tidigare hängde i rådhuset tillförs nya stadshusets samling för att ge en heltäckande bild av den politiska samlingen av porträtt. Beroende på utformningen av interiörerna i nya stadshuset måste samlingen anpassas, men här finns en viktig historia att berätta om Uppsalas kommunala historia. Presentationen av porträtten kan ge en känsla av representativitet som anstår ett stadshus. Vikt bör läggas vid att porträtten så tydligt är tillkomna för platsen. Porträttsamlingen visar på gemensamma mål och ideal både bakåt och

framåt i tiden, och bygger på ett sammanhang. Hängd på sin ursprungliga plats har den en tydlig funktion och bärs av både husets arkitektur och verksamhet. Porträtten kan också lyfta frågor om genus, men fokus på bland annat att Uppsala i sin historia har Sveriges första kvinnliga kommunfullmäktigeordförande, tillsatt nästan hundra år efter den stora kommunreformen. Genom det senast tillkomna porträttet kan samlingen också berätta om och lyfta porträttikonografi.

I urvalet av konstnärer för övrig konstkollektion kan kriterier såsom Uppsala-anknytning beaktas. De fem minoriteternas representation kan också beaktas i urvalet. (Samer, sverigefinnar, tornedalingar, romer och judar)

Kungsgatan Vaksalagata
 Trafik skiss m körspår
 2017-05-05

Skala: 1:400 (A2)

POSTADRESS: 118 86 STOCKHOLM TEL: 010 452 20 00
 BESÖK: PETER MYNDES BACKE 16 URL: www.tyrens.se